

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 256/2010-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. augusta 2010 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. P. P., Ž., zastúpeného advokátkou JUDr. K. M. P., Ž., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 a 3 v spojení s čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Co/507/06-70 z 19. júna 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. P. P. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. februára 2010 doručená sťažnosť JUDr. P. P., Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. K. M. P., Ž., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 a 3 v spojení s čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Co/507/06-70 z 19. júna 2008 (ďalej len „krajský súd“), ktorým označený súd rozhodol vo veci tak, že potvrdil rozsudok

Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 11 C 190/05-52 z 8. septembra 2006 zamietnutí návrhu sťažovateľa na zaplatenie sumy 53 900 Sk s príslušenstvom z titulu zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom v právnej veci o ochranu osobnosti vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 19 C 49/2002. Sťažovateľ za škodu považoval nevrátenie súdneho poplatku okresným súdom, ktorý zaplatil za dovolanie proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 2 Co 46/2004 z 20. októbra 2004, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol uznesením sp. zn. 4 Cdo 28/2005.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti okrem iného uviedol:

«Okresný súd Bratislava I. rozsudkom č. k. 11 C/190/05 - 52 zo dňa 08.09.2006 zamietol žalobu sťažovateľa o náhradu škody vo výške 53.900,- Sk s príslušenstvom spôsobenú nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Podstatou súdneho sporu bola skutočnosť, že Okresný súd Bratislava I. po odmietnutí dovolania Najvyšším súdom Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp. zn. 19C 49/02 v rozpore s ustanovením § 11 ods. 3 veta prvá zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov (v znení platnom v rozhodnom období) nevrátil sťažovateľovi zaplatený súdny poplatok. V súdnom spore si sťažovateľ uplatnil náhradu škody vo výške zaplateného súdneho poplatku krátený o sumu 100,- Sk s príslušenstvom. Za nesprávny úradný postup sťažovateľ považoval nečinnosť súdu spočívajúcu v nevrátení súdneho poplatku tam, kde súdny poplatok podľa zákona mal byť.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 3Co/507/06-70 z 19.06.2008, ktorý bol doručený právnej zástupkyňi sťažovateľa 11.08.2008 na odvolanie sťažovateľa potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí vôbec neodôvodnil dôvody, pre ktoré neprijal argumentáciu sťažovateľa uvedenú v odvolaní. Jediným relevantným argumentom rozhodnutia napadnutého sťažnosťou je časť, v ktorej odvolací súd uvádza: „..... je potrebné prisvedčiť navrhovateľovi, že súd koná o vrátení súdneho poplatku z úradnej povinnosti... Vzhľadom na výsledok rozhodnutia ak dospeje súd prvého stupňa k záveru, že nevznikol nárok na vrátenie súdneho poplatku, v takomto prípade sa nevydáva žiadne rozhodnutie.“ Odvolací súd si teda osvojil argumentáciu sťažovateľa, ktorá obsahuje jeho odvolanie a z ktorej jednoznačne vyplýva, že rozhodnutia všeobecných súdov vo veci vedenej na OS Bratislava I. sp. zn. 19C/49/02 a odvolacieho súdu KS

v Bratislave sp. zn. 4Co/261/05 sú zmätočné a nadbytočné, pretože nebol žiaden vecný a právny dôvod reagovať na žiadosť sťažovateľa, ktorou upozorňoval súd prvého stupňa na nesprávny úradný postup spočívajúci v nevrátení súdneho poplatku za dovolanie, rozhodnutím. Podanie sťažovateľa v označenej veci nebolo žiadnym návrhom, o ktorom bolo potrebné rozhodovať jedným zo zákonom predpísaných spôsobov. Sám odvolací súd v rozhodnutí napadnutom sťažnosťou už v citovanej časti tento právny názor sťažovateľa potvrdzuje. Napriek tomu sa nevenuje skutkovej a právnej argumentácii odvolania, ale svoje rozhodnutie založil na ničím nepodloženom konštatovaní, podľa ktorého o nevrátení súdneho poplatku bolo právoplatne rozhodnuté a týmto rozhodnutím je súd prvého stupňa viazaný. Sťažovateľ v tejto súvislosti poukazuje na to, že rozhodnutie OS Bratislava I vo veci vedenej pod sp. zn. 19C/49/02 je svojím spôsobom paaktom, pretože súd o nevrátení poplatku nerozhoduje uznesením. Takýto paakt potom nezakladá žiadne práva a povinnosti pre účastníkov konania a ani neurčuje či tu právo je alebo nieje. Nad rámec dôvodov návrhu a dôvodov odvolania konštatuje odvolací súd, že súd prvého stupňa konal bez prietáhov.

... Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Odvolací súd svojím rozhodnutím vykladá základné právne normy bez vyloženia dostatočných dôvodov, inak ako to robia iné súdy. Za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku v konaní pred všeobecným súdom stanovuje § 157 ods.2 O.s.p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie čoho sa (žalovaný)), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, dbá pritom aj na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Konkrétnym a i ústavne konformným výkladom citovaného ustanovenia O.s.p. pritom treba dospieť k záveru, že s tam uvedenými požiadavkami je v rozpore nielen úplný či čiastočný nedostatok dôvodov

rozhodnutia, ale napr. aj existencia extrémneho nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami, resp. prípad, keď právne závery zo skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii nevyplývajú a napokon i len všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť tieto zistenia vyvedené. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinností súdu na strane druhej sa účastníkovi konania odníma možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia opravných prostriedkov. Nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie.

... Skutočnosť, že odvolací súd neodôvodnil odlišnosť svojho právneho názoru od názoru dominujúceho v rozhodnutiach iných súdov, odôvodňuje záver, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Nesprávnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, ako mal správne použiť, alebo aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil.

K odlišnosti rozhodovania všeobecných súdov v rovnakých veciach sťažovateľ poznamenáva, že takýto prístup k rozhodovaniu môže vykazovať znaky jurisdikčnej ľubovôle a byť z toho hľadiska protiústavné a tým aj nezákonné. Ústavný súd vo svojom Náleze pod sp.zn. IV. ÚS 49/06 zo 14.9.2006 povedal:

„Napriek skutočnosti, že v právnom poriadku Slovenskej republiky rozhodnutia všeobecných súdov vo veci samej nezaväzujú ostatných sudcov rozhodnúť analogicky v podobných prípadoch, taká situácia keď súdy v druhovo rovnakej veci rozhodujú protichodným spôsobom, podkopáva efektivitu fungovania systému spravodlivosti a neguje elementárny princíp a základný predpoklad, ktorý je požiadavka, aby sa v rovnakých veciach rozhodovalo rovnakým spôsobom.»

Sťažovateľ ďalej v súvislosti s namietaným porušením svojho základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy argumentuje takto:

«Odvolací súd pri rozhodovaní o otázke posúdenia vrátenia súdneho poplatku pri odmietnutí dovolania vyslovil v podstate názor, že dovolanie nie je podaním v občiansko-súdnom konaní a prisúdil mu iný význam teda, dôsledne sa označeným ústavným princípom neriadil. Odlišným právnym názorom na pojem „podanie“ sa nevyrovnal s rozhodovacou praxou všeobecných súdov, na ktorú poukázal sťažovateľ v odvolaní a napriek existencii iných rozhodnutí nastolenú otázku nepovažoval za otázku zásadného právneho významu hodnú podrobnej právnej argumentácii čím porušil základné právo sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR v spojení s čl. 12 ods. 1 Ústavy SR.

Zaplatený súdny poplatok považuje sťažovateľ za majetok, ktorý sa nadobúda splnením zákonných podmienok pre jeho vrátenie po odmietnutí dovolania v súlade s ustanovením § 11 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov a preto požíva v celom rozsahu ochranu podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy SR...

Podstatou návrhu sťažovateľa, podstatou dôvodov odvolania, bolo a je, že Okresný súd Bratislava I po poplatkovom preverení spisu vedenom pod. sp. zn. 19C/49/02 nevrátil sťažovateľovi súdny poplatok za dovolanie napriek tomu, že podľa § 11 ods. 3 veta prvá zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (podľa textu účinného v rozhodnom čase), poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania, podaním odvolania alebo dovolania sa vráti, ak sa konanie zastavilo, ak sa podanie odmietlo alebo ak sa návrh, odvolanie alebo dovolanie vzali späť pred prvým pojednávaním. V prípade, ak poplatníkovi nie je vrátený poplatok po odmietnutí dovolania, vzniká mu voči štátu nárok na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu podľa zákona č. 514/2003 Z. z., v rámci ktorého má nielen nárok na vrátenie istiny vo výške zaplateného a nevráteného poplatku, ale i na úžitky z tejto istiny (analogicky uznesenie NS SR sp. zn. 3Obo/33/2000 a príslušná poznámka, ktoré boli uverejnené v odbornom časopise zo súdnej praxe č. 2/2001 pod č. 16). Za nesprávny úradný postup sťažovateľ teda považoval a považuje nečinnosť súdu spočívajúcu v nevrátení súdneho poplatku v situácií, keď podľa zákona tento vrátený poplatníkovi mal byť. Podstatou návrhu teda nebola činnosť resp. nečinnosť súdu vo vzťahu k vydaniu súdneho rozhodnutia, ani nesprávny úradný postup z titulu priet'ahov v konaní ako nesprávne odôvodňuje nad rámec obsahu odvolania odvolací súd svoje rozhodnutie. Návrh, ktorý bol právne založený na ustanoveniach zákona č. 514/2003 o náhrade škody z titulu nesprávneho úradného postupu

je primeraným a dostupným prostriedkom nápravy. Odvolací súd sa bez bližšieho odôvodnenia nezaoberal skutkovou a právnou argumentáciou sťažovateľa uvedenou v odvolaní a svojvoľne sklzol do argumentácie skutkovej a právnej, ktorá ani nebolo predmetom sporu. Takéto dôvody odvolacieho súdu sú arbitrárne a neudržateľné tak z pohľadu rozhodovania všeobecných súdov, ako primárnych ochrancov základných práv a slobôd ako i z ústavného hľadiska.

Súd prvého stupňa ani odvolací súd v sťažnosťou napadnutom rozhodnutí nedávajú odpoveď na základnú otázku súdneho sporu, ktorou je rozdielny výklad výrazu „podanie“. Z postupu súdu vo veci OS Bratislava I vedenej pod sp. zn. 19C/49/02 jednoznačne vyplýva, že dovolanie nepovažuje za podanie v občiansko-súdnom konaní. Podľa názoru sťažovateľa tento výklad je nesprávny a rozhodnutie napadnuté sťažnosťou nedáva odpoveď na to, prečo sa s týmto výkladom pojmu „podanie“ odvolací súd stotožnil...

Sťažovateľ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Co/507/2006 z 19.06. 2008 podal dovolanie, ale zároveň v označenej veci podal ústavnú sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy SR. Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením č. k. II. ÚS 121/09-29 zo 17.03. 2009 sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci, práve s poukazom na sťažovateľom použitý prostriedok nápravy vo forme dovolania, o ktorom ku dňu rozhodnutia ústavného súdu ešte rozhodnuté nebolo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č. k. 4Cdo/70/2009 z 29.10. 2009 doručené právnej zástupkyňi sťažovateľa 28.12. 2009 dovolanie odmietol. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie nieje prípustné pre nesplnenie formálnych dôvod a vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia neskúmal.»

Sťažovateľ v nadväznosti na odmietnutie dovolania doručil ústavnému súdu 25. februára 2010 sťažnosť v zásade s identickým obsahom.

Sťažovateľ na základe uvedených skutočností navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1/ Základné práva sťažovateľa JUDr. P. P. priznané čl. 12 ods. 1, 20 ods. 1, 4 ods. 1, 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta

porušenie čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy, pozn.), *rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Co/507/06 -70 z 19.06.2008 porušené bolo.*

2/ Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Co/507/06 - 70 z 19.06.2008 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3/ JUDr. P. P. priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 3.000,-EUR (slovom tritisíc eur), ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4/ Krajský súd v Bratislave je povinný v lehote jedného mesiaca od právoplatnosti nálezu nahradiť trovy konania sťažovateľovi, na účet právneho zástupcu JUDr. K. M. P. tak ako budú vyčíslené na výzvu Ústavného súdu SR.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých

porušenie sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu (rozhodnutia orgánu štátu) v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 6/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

Z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že ústavný súd aplikujúc judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj judikatúru vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy skúma, či konanie ako celok bolo spravodlivé, a nie je v zásade oprávnený a povinný preskúmať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka konania dožadovať sa toho, aby všeobecné súdy prebrali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (napr. II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takéhoto výkladu a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách, a do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by výklad a aplikácia právnych predpisov všeobecnými súdmi zasiahla do základných práv a slobôd.

1. Sťažovateľ namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ku ktorému podľa neho došlo nedostatočne odôvodneným rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 3 Co/507/06 z 19. júna 2008. Krajský súd potvrdil prvostupňový rozsudok súdu č. k. 11 C/190/05-52 z 8. septembra 2006, ktorým sa sťažovateľ domáhal náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Ústavný súd vo vzťahu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (III. ÚS 209/04, IV. ÚS 115/03). Európsky súd pre ľudské práva v rámci svojej judikatúry vyslovil, že právo na spravodlivé súdne konanie zahŕňa aj právo na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (napr. *Georgidias v. Grécko* z 29. mája 1997, Recueil III/1997).

Podľa § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne, jasne a výstižne vyloží, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal i ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil.

Toto zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy vykladať a uplatňovať s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napr. rozsudok *Garcia Ruiz v. Španielsko* z 21. januára 1999, § 26) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Z citovaných článkov ústavy a dohovoru však nemožno vyvodzovať, že dôvody uvedené súdom sa musia

zaoberať zvlášť každým bodom, ktorý niektorý z účastníkov konania môže považovať za zásadný pre svoju argumentáciu (mutatis mutandis I. ÚS 56/01).

Krajský súd v odôvodnení rozhodnutia uvádza:

«Navrhovateľ v odvolacom konaní zotrval na svojom návrhu. Na pojednávaní konanom na odvolacom súde uviedol, že súd v konaní o vrátenie súdneho poplatku bol povinný konať /úradnej povinnosti. Poukázal na stanovisko Najvyššieho súdu zo dňa 17.3.1976 č. Cpj. 70/75. Súd prvého stupňa konal až na základe návrhu navrhovateľa. Nesprávny úradný postup vidí v nečinnosti súdu v tom, že mal vrátiť súdny poplatok a tento nebol doteraz vrátený. Poukázal na nejednotnosť v rozhodovaní súdov, ako aj na novelu zák. č. 71/1992 Zb. účinnú od 1.7.2007, ktorá výkladové rozpory ohľadom vrátenia súdneho poplatku po odmietnutí dovolania odstránila.

Odporca aj v odvolacom konaní zotrval na svojom stanovisku. Žiadal rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť z dôvodu, že navrhovateľovi v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. nevznikla.

Predmetom odvolacieho konania bol nárok navrhovateľa na zaplatenie 53.900.- Sk a príslušenstva na základe 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. z dôvodu, že v konaní Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 19 C 49/02 súd nevrátil navrhovateľovi súdny poplatok za dovolanie podané voči rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Co 46/04 zo dňa 20.10.2004. Predmetné dovolanie Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol (uznesenie NS SR sp. zn. 4 Cdo 28/2005 zo dňa 28.2.2005). Postup Okresného súdu Bratislava I považuje navrhovateľ za nesprávny úradný postup tým, že dodnes nerozhodol o vrátení súdneho poplatku, ktorý zaplatil za podané dovolanie.“

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Z obsahu spisu mal odvolací súd preukázané, že v konaní Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 19 C 49/02 sa domáhal navrhovateľ ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej

ujmy. Rozsudkom č. k. 19 C 49/02 - 79 zo dňa 15.10.2003 bol návrh navrhovateľa zamietnutý. Proti tomuto rozsudku navrhovateľ podal odvolanie. Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. 2 Co 46/04 - 109 zo dňa 20.10.2004 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave podal navrhovateľ dovolanie. Dovolanie Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 4 Cdo 28/2005 zo dňa 28.2.2005 odmietol. Po odmietnutí dovolania bol spis Najvyšším súdom SR vrátený Okresnému súdu Bratislava I dňa 14.4.2005.

Dňa 2.5.2005 podal navrhovateľ v konaní Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 19 C 49/02 návrh na vrátenie súdneho poplatku za dovolanie z dôvodu, že toto bolo odmietnuté. Poukázal na § 11 ods. 3 veta prvá zák. č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.

Okresný súd Bratislava I o návrhu navrhovateľa rozhodol uznesením č. k. 19 C/49/02-134 zo dňa 27.6.2005 tak, že návrh navrhovateľa na vrátenie súdneho poplatku za dovolanie zamietol.

Na základe odvolania navrhovateľa preskúmaval predmetné rozhodnutie Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd. Rozhodnutím sp. zn. 4 Co 261/05 zo dňa 1.3.2006 rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil.

Z uvedeného vyššie nemal odvolací súd preukázaný nesprávny úradný postup Okresného súdu Bratislava I v tom, že by bol nečinný a nekonal o vrátení súdneho poplatku. Je potrebné prisvedčiť navrhovateľovi, že súd koná o vrátení súdneho poplatku z úradnej povinnosti. V konaní nebolo preukázané, že by Okresný súd Bratislava I takto nepostupoval. Vzhľadom na výsledok rozhodnutia ak dospeje súd prvého stupňa k záveru, že nevznikol nárok na vrátenie súdneho poplatku, v takomto prípade sa nevydáva žiadne rozhodnutie. Spis sa poplatkovo preverí a dá sa príkaz uložiť spis do archívu. Vyššie uvedený spis bol vrátený Najvyšším súdom SR Okresnému súdu Bratislava I dňa 14.4.2005.

Z dôvodu návrhu navrhovateľa zo dňa 2.5.2005. ktorým sa domáhal vrátenia súdneho poplatku za dovolanie, súd o tomto jeho návrhu konal a dňa 27.6.2005 rozhodol.

O zamietnutí návrhu rozhodoval odvolací súd. ktorý predmetné rozhodnutie dňa 15.3.2006 potvrdil.

V danom prípade o nevrátení súdneho poplatku bolo právoplatne rozhodnuté. Týmto rozhodnutím je Okresný súd Bratislava I viazaný (je záväzný aj pre ostane sudy a statne orgány - § 134 O. s. p.).

Z uvedeného je zrejmé, že nemôže o prípadnom vrátení súdneho poplatku konať znova (§ 170 ods. 1 O. s. p. § 159 ods. 3. O. s. p.).

Z postupu Okresného súdu Bratislava I bolo nesporne preukázané, že v danej veci konal bez prietahov.

Nie je preto možné súhlasiť s názorom navrhovateľa, že Okresný súd Bratislava I vo veci vrátenia súdneho poplatku nekonal a preto mu vznikol nárok na náhradu škody podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z..

Pokiaľ aj došlo k zmene zákona c. 71/1992 Zb. s účinnosťou od 1.7.2007 nie je možné túto zmenu vzťahovať na tento prípad. Predmetná zmena zákona neplatí spätne. Okrem toho v danej veci ohľadom vrátenia súdneho poplatku bolo právoplatne rozhodnuté.

Odvolačný súd z dôvodov uvedených vyššie rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.»

Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozsudku presvedčil, že krajský súd sa námietkami sťažovateľa uvedenými v odvolaní zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní dostal odpoveď na všetky podstatné otázky. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého odvolacieho rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené. Pretože namietané rozhodnutie krajského súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený

ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru krajského súdu.

Čo sa týka výhrad sťažovateľa k zistenému skutkovému stavu a k tvrdeniam s tým súvisiacim, ústavný súd najmä s prihliadnutím na svoje osobitné postavenie vo vzťahu k rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia a v neposlednom rade aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu, ktorým, ako už bolo uvedené, nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/098), nepovažoval už za potrebné osobitne sa im podrobnejšie venovať.

Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi rozhodnutím (odôvodnením rozhodnutia krajského súdu) a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. V tejto časti je sťažnosť sťažovateľa zjavne neopodstatnená a je dôvod na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 3 ústavy ústavný súd uvádza, že na konanie o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu alebo orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom je daná právomoc všeobecných súdov v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. Takýto prístup zodpovedá doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu (IV. ÚS 42/2010). Z toho dôvodu ústavný súd túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

3. K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 1 ústavy ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej sa jeho aplikácia v individuálnych sťažnostiach viaže na vyslovenie porušenia osobitne určeného základného práva alebo slobody sťažovateľa (ide teda o sprievodný účinok porušenia základného práva alebo slobody). Zásady vyjadrené v uvedenom článku ústavy vyjadrujú podstatu základných práv ako prirodzených práv

človeka a majú univerzálny charakter. Patria k ústavným direktívam adresovaným predovšetkým orgánom pôsobiacim v normotvornej činnosti všetkých stupňov (II. ÚS 123/02, IV. ÚS 150/03). Z toho vyplýva, že sťažnosť je v rozsahu namietaného porušenia čl. 12 ods. 1 ústavy zjavne neopodstatnená a je dôvod na odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Len z obsahu sťažnosti vyplynulo, že sťažovateľ namieta porušenie čl. 12 ods. 1 ústavy v spojení s označeným porušením ďalších ním označených základných práv. Takúto skutočnosť však nepremietol do návrhu (petitu) na rozhodnutie.

4. V súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy ústavný súd pripomína svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07), súčasťou ktorej je aj právny názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patria aj základné práva vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocené princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. O prípadnom porušení základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocených princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48, resp. v spojení s ich porušením.

V nadväznosti na odmietnutie časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd odmietol aj túto časť sťažnosti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. augusta 2010